

Datum : 28 oktober 2020
Aan : CDA -fractie
Van : College van dijkgraaf en hoogheemraden
Betreft : Beantwoording schriftelijke vragen CDA-fractie over Waterkwaliteit zwemmen van 21 sep
CC : Overige leden algemeen bestuur

Op 21 september 2020 heeft de heer Droogers namens de CDA-fractie de navolgende schriftelijke vragen gesteld over de waterkwaliteit in relatie tot zwemmen.

“Schriftelijke vragen CDA over Waterkwaliteit zwemmen.”

Afgelopen zomer is er vaak in oppervlaktewater gezwommen vanwege de vele warme dagen. Er zijn officiële zwemlocaties aangewezen, maar dit aantal is zeer beperkt (ca 20 in de provincie Utrecht). Hoewel het zwemmen op andere dan officiële zwemlocaties wordt afgeraden wordt in de praktijk ook op veel andere plaatsen in oppervlaktewater gezwommen, onder andere in wateren in beheer bij HDSR zoals de Grecht, Kromme Rijn, Oude Rijn en Hollandsche IJssel. Hoewel ook HDSR zwemmen buiten de officiële zwemlocaties afraadt hebben we wel met dit feitelijke gebruik te maken. Het zwemmen op deze plekken is in de meeste gevallen ook niet verboden. Wij vragen ons af of er risico's verbonden zijn vanuit de waterkwaliteit. Het bieden van informatie over de waterkwaliteit aan burgers sluit aan bij onze inzet voor waterbewustzijn, genieten van water en water in de stad. Wij stellen daarom de volgende vragen:

- 1. Wordt ook de chemische en biologische waterkwaliteit gemeten, waaruit af te leiden is of het gevaarlijk is om bij een meetpunt te zwemmen?*
- 2. Wordt er op voldoende plaatsen en voldoende regelmatig gemeten in onze wateren om iets te kunnen zeggen over de gezondheidsrisico's van zwemmers?*
- 3. Zo niet, is het college dan bereid in warme periode meer metingen te doen?*
- 4. Is het mogelijk om burgers/bewoners meer bij het uitvoeren van dergelijke metingen te betrekken?*
- 5. Kunnen de eventuele kosten hiervan betaald worden uit de Impuls Water in de Leefomgeving of Blauwe Bewonersinitiatieven?*
- 6. Wil het college met ons meedenken over een goede communicatie over zwemmen op andere plekken dan zwemlocaties?*

*Ko Droogers
CDA fractie HDSR”*

Het college dankt de heer Droogers voor zijn vragen. Het college is het met de heer Droogers eens dat door de drogere zomers er meer behoefte is aan recreëren op en in het water, waaronder de behoefte om te zwemmen in buitenwater. Door het steeds helderdere water nodigt het water ook steeds meer om in te zwemmen. Deze ontwikkeling vindt in heel Nederland plaats. De behoefte aan meer

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

zwemwaterlocaties is groot. Op de landelijke zwemwaterdag zal deze groeiende behoefte ook aan de orde komen, want dit is niet een probleem dat alleen in het beheergebied van HDSR speelt.

Het staat iedereen vrij om in open water te zwemmen, behalve op plekken waar dit gevaarlijk is. Het waterschap kan niet in al die wateren garanderen dat zwemmen in deze wateren een risico voor zwemmers vormen.

Enkele risico's voor zwemmers zijn:

- Water is te ondiep, omdat mensen van bruggen afspringen
- Door onderstromen kunnen zwemmers richting de vaargeul worden getrokken in wateren waar scheepvaart plaatsvindt
- Wateren vol watervogels kunnen hygiënisch hoge concentraties aan darmbacteriën bevatten (E.coli-bacteriën)
- Zwemmers kunnen zich verwonden aan zwerfafval dat onder water ligt (bijvoorbeeld glas, ijzerresten, winkelwagentjes, etc.)
- Ziekte van Weijl

De provincie heeft daarom een aantal wateren aangewezen als officiële zwemwaterlocaties. Op deze wateren worden zoveel mogelijk voorzorgsmaatregelen genomen om zwemmers te kunnen laten zwemmen. De inrichting en het beheer van deze zwemwaterlocaties moeten voldoen aan landelijke richtlijnen, zodat de veiligheid van de zwemmers geborgd wordt. Per zwemwaterlocatie wordt een zwemwaterprofiel opgesteld waarin de inrichting, het beheer, de huidige waterkwaliteit en eventuele risico's voor zwemmers beschreven worden.

Op de officiële zwemwaterlocaties test het waterschap op specifieke zwemwaterparameters volgens een landelijk protocol. Buiten deze zwemwaterlocaties meet het waterschap deze specifieke parameters niet.

Hierna treft u de beantwoording aan van de gestelde vragen, waarbij voor de leesbaarheid de bijbehorende vraag eerst cursief wordt herhaald.

- ***Vraag 1:** Wordt ook de chemische en biologische waterkwaliteit gemeten, waaruit af te leiden is of het gevaarlijk is om bij een meetpunt te zwemmen?*

Antwoord:

Jaarlijks meet het waterschap op alle officiële zwemwaterlocaties (tijdens badseizoen minimaal elke twee weken van 1 mei-1 oktober). We meten op deze locaties:

- de hoeveelheid darmbacteriën om een indruk te krijgen van de potentiële aanwezigheid van ziekteverwekkende micro-organismen, zoals virussen, bacteriën.
- de aanwezigheid van cyanobacteriën (blauwalgen), omdat deze onder andere tot huidirritatie kunnen leiden.

Indien we verhoogde concentraties van één of beide groepen aantreffen, wordt de meetfrequentie verhoogd om te onderzoeken of dit een eenmalige verhoging is of dat er structureel iets aan de hand is (en een potentieel gezondheidsrisico).

Het waterschap meet de bacteriële kwaliteit en de aanwezigheid van cyanobacteriën alleen op de officiële zwemwaterlocaties.

Deze metingen geeft HDSR door aan de provincie. De provincie beoordeelt op basis van deze meetgegevens of er gezondheidsrisico's zijn om in deze officiële zwemlocaties te zwemmen. Het

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

gezondheidsrisico wordt weergegeven op de landelijke zwemwater website www.zwemwater.nl en op informatieborden op de zwemwaterlocaties.

Indien het gezondheidsrisico groot is, wordt een waarschuwing gegeven of overgegaan tot een negatief zwemadvies of zwemverbod.

- **Vraag 2:** *Wordt er op voldoende plaatsen en voldoende regelmatig gemeten in onze wateren om iets te kunnen zeggen over de gezondheidsrisico's van zwemmers?*

Antwoord:

Het waterschap meet de bacteriële kwaliteit en de aanwezigheid van cyanobacteriën alleen op de officiële zwemwaterlocaties. Buiten deze zwemwaterlocaties meet het waterschap deze parameters niet. Het waterschap kan daarom geen uitspraken doen over de gezondheidsrisico's van zwemmers buiten deze locaties.

Het waterschap raadt iedereen aan om alleen te zwemmen op officieel aangewezen zwemwaterlocaties, omdat de overheid daar de waterkwaliteit en de fysieke veiligheid op deze locaties in de gaten houdt. Bij wateren die niet zijn aangewezen als officiële zwemlocatie ontbreekt inzicht in de veiligheidssituatie. De waterbodem, diepte, stroming, obstakels onder water, zicht en inrichting kunnen gevaarlijke situaties opleveren.

Zwemmen buiten deze locaties raadt het waterschap af. Ook voor deze wateren geldt: zwemmen geschiedt op eigen risico.

- **Vraag 3:** *Zo niet, is het college dan bereid in warme periode meer metingen te doen?*

Antwoord:

Nee, tenzij op speciaal verzoek van derden, zoals een Cityswim. Met de initiatiefnemers worden aanvullend afspraken gemaakt over de frequentie, het doel en de financiering van de metingen. Op basis van deze metingen geeft het waterschap dan advies of er een risico voor de volksgezondheid is. Dit advies is niet bindend. De initiatiefnemer is eindverantwoordelijk voor doorgang van het evenement.

- **Vraag 4:** *Is het mogelijk om burgers/bewoners meer bij het uitvoeren van dergelijke metingen te betrekken?*

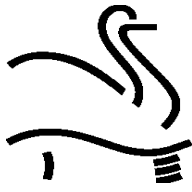
Antwoord:

Nee. Er zijn nu nog geen geschikte meettechnieken zijn om burger/bewoners de bacteriologische zwemwaterkwaliteit te laten meten.

- **Vraag 5:** *Kunnen de eventuele kosten hiervan betaald worden uit de Impuls Water in de Leefomgeving of Blauwe Bewonersinitiatieven?*

Antwoord:

Mocht er vanuit een bewonersinitiatief of groep burgers een verzoek ingediend worden in de regeling Blauwe Burgerinitiatieven om de bacteriologische waterkwaliteit te meten op een niet officieel aangewezen zwemwaterlocatie, dan zal dit verzoek aan het college voorgelegd worden. Per verzoek is

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

het aan het college om te besluiten of ze het betreffende verzoek inwilligen en of ze dit via de regeling Blauwe burgerinitiatief willen financieren.

De regeling Impuls Water in de Leefomgeving is niet geschikt om eventuele kosten voor monitoring voor niet officieel aangewezen zwemwateren te financieren. Deze regeling is bedoeld voor concrete uitvoeringsprojecten van gemeenten. Maatregelen zoals monitoring, en wegwerken achterstand regulier onderhoud worden expliciet uitgesloten van deze regeling.

- **Vraag 6:** *Wil het college met ons meedenken over een goede communicatie over zwemmen op andere plekken dan zwemlocaties?*

Antwoord:

Ons standpunt over zwemmen in buitenwater in ons beheergebied staat op onze website: <https://www.hdsr.nl/werk/recreatie/zwemmen/>. Op deze webpagina staan een link naar de landelijke website waarop de status van alle open water zwembaden van Nederland staat (www.zwemwater.nl) en een link om een zwemwaterapp te downloaden.

Op deze webpagina staat dat het waterschap afraadt om buiten de officiële zwemwaterlocaties te zwemmen, en waarom. In de zomermaanden bellen er regelmatig inwoners en vertegenwoordigers van de media met vragen over zwemmen in buitenwater. Die wijzen we op de risico's en verwijzen hen naar de officiële zwemwaterlocaties.

Het college is van oordeel dat het waterschap hiermee voldoende communiceert over de risico's van zwemmen buiten officiële zwemwaterlocaties.